

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

544

Vragen van de leden **Alkaya** (SP), **Van den Hul** (PvdA), **Ouwehand** (PvdD) en **Diks** (Groen Links) aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *de bosbranden in het Amazonewoud en het Mercosur-verdrag* (ingezonden 28 augustus 2019).

Antwoord van Minister **Kaag** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 30 oktober 2019).

Vraag 1

Bent u bekend met de uitspraken van de voorzitter van de Europese Raad tijdens de G7-bijeenkomst in Biarritz (Frankrijk) over de «moeilijk voor te stellen ratificatie van het Mercosur-akkoord zolang de vernietiging van het Amazonewoud voortduurt»? Ondersteunt u deze uitspraak?¹

Antwoord 1

Ja, ik ben bekend met de uitspraken van de voorzitter van de Europese Raad. De door de Europese Commissie gepubliceerde geconsolideerde teksten van het EU-Mercosur-Associatieverdrag worden momenteel juridisch «opgeschoond» en vertaald in de talen van de Europese Unie. De Europese Commissie verwacht dat dit in de zomer van 2020 gereed zal zijn en verwacht de hieruit resulterende formele tekst ter goedkeuring aan de Raad voor te leggen in november 2020. De Europese Commissie voert momenteel een Sustainability Impact Assessment uit die naar verwachting eind dit jaar wordt gepubliceerd. Eerder heb ik aangegeven dat het kabinet de balans zal opmaken van de voor- en nadelen van het nog goed te keuren EU-Mercosur Associatieakkoord als alle daartoe noodzakelijke stukken beschikbaar zijn. De Kamer zal over het standpunt van het Kabinet worden geïnformeerd voordat de Raad besluit over het akkoord. In de aanloop naar de besluitvorming over het EU-Mercosur-Associatieverdrag zijn er mogelijkheden om, bilateraal en samen met EU-partners, druk uit te oefenen op Brazilië, gericht op beter beleid, en sterkere implementatie en naleving van wetgeving ten behoeve van duurzaam bosbeheer en landbouw.

¹ «Tusk says «hard to imagine» EU-Mercosur trade deal while Amazon burns», France24.com, 24 augustus 2019 (<https://www.france24.com/en/20190824-tusk-says-hard-to-imagine-eu-mercosur-trade-deal-while-amazon-burns>)

Vraag 2 en 4

Wat betekent dit concreet voor de toekomst van het handelsverdrag tussen de Europese Unie en Mercosur, wetende dat het beleid van de Braziliaanse president Bolsonaro gericht is op commerciële exploitatie van het Amazonegebied en direct heeft geleid tot de huidige catastrofe?²
Bent u het eens met de stellingname dat het beleid van president Bolsonaro noopt tot heroverweging van het afsluiten van een handelsakkoord dat verdere ontbossing ten gunste van landbouw stimuleert? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 2 en 4

Het kabinet zal een standpunt innemen als alle daarvoor noodzakelijke teksten over het EU-Mercosur-Associatieverdrag beschikbaar zijn. Daartoe rekent het kabinet ook de Sustainability Impact Assessment, die de Europese Commissie naar verwachting eind dit jaar zal publiceren.
Het EU-Mercosur-Associatieverdrag zelf biedt, als het van kracht is, handvaten om Brazilië aan te spreken die er anders niet zouden zijn. In dit akkoord bevestigen de EU en Mercosur hun verplichtingen, zoals de Overeenkomst van Parijs en het Verdrag inzake Biologische Diversiteit (CBD), effectief te implementeren en waar mogelijk samen te werken binnen deze internationale fora.

Vraag 3

Vindt u dat de toenemende commerciële exploitatie, met als gevolg zware ontbossing, van het Amazonegebied bijdraagt aan de vernietiging van het Amazonegebied? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 3

Toenemende handel in agrarische producten gaat niet onvermijdelijk gepaard aan ontbossing. Veel hangt af van goed beleid, het effectief implementeren daarvan en voldoende politieke wil en capaciteit voor het terugdringen van illegale praktijken. Het is in het belang van zowel de EU als Brazilië zelf om de doelen van economische ontwikkeling, verduurzaming van de landbouwproductie en behoud van extreem waardevolle bossen en biodiversiteit in de Amazone (en daarbuiten) te bereiken. Nederland en de EU hebben Brazilië op dit terrein veel te bieden, bijvoorbeeld op het gebied van kennis en technologie, maar ook als belangrijke handelspartner. Het akkoord tussen de EU en Mercosur biedt kansen om deze samenwerking verder vorm te geven.

Vraag 5

Bent u bereid u aan te sluiten bij uw Franse en Ierse collega's in hun stellingname dat het Mercosur-verdrag niet mogelijk is zolang de bosbranden in de Amazone voortduren? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 5

De besluitvorming over het EU-Mercosur-Associatieverdrag zal op zijn vroegst november 2020 plaatsvinden. In aanloop naar de besluitvorming over het EU-Mercosur-Associatieverdrag dringt Nederland zowel bilateraal als in EU-verband bij Brazilië aan op het belang van duurzaam bosbeheer en duurzame ontwikkeling zoals aangegeven in de beantwoording op uw vragen 2 en 4.

Vraag 6

Zijn Nederland en de Europese Unie ook bereid bij te dragen aan de internationale hulp die op de G7-bijeenkomst in Biarritz is overeengekomen, mocht president Bolsonaro het toch willen accepteren?³ Zo ja, hoe dan? Zo nee, waarom niet?

² «Who Will Save the Amazon (and How)?», Foreignpolicy.com, 5 augustus 2019 (<https://foreignpolicy.com/2019/08/05/who-will-invade-brazil-to-save-the-amazon/>)

³ «Brazilië weigert G7-geld voor Amazone-branden, eist excuus Macron», NOS.nl, 27 augustus 2019 (<https://nos.nl/artikel/2299116-brazilie-weigert-g7-geld-voor-amazone-branden.html>)

Antwoord 6

Mede naar aanleiding van de motie Bouali/De Groot⁴ onderzoekt het kabinet al langer op welke wijze Nederland een extra bijdrage kan leveren om de ontbossing in de Amazone weer terug te dringen. Hiervoor is een structurele aanpak voor de langere termijn nodig. Hierover zal de Kamer separaat per brief geïnformeerd worden. Sinds de aankondiging van diverse internationale initiatieven voor hulpverlening aan de Amazone staat Nederland o.a. in contact met de Franse overheid over de uitvoering van het G7-initiatief en wordt bekeken of een Nederlandse bijdrage in dat kader nuttig zou zijn. De EU heeft geen bijdrage aangekondigd specifiek voor het G7-initiatief. De Europese Commissie is echter wel voornemens de inzet tegen ontbossing te intensiveren en heeft dit uiteengezet in de mededeling «Stepping up EU Action to Protect and Restore the World's Forests».⁵ Het BNC-fiche met het Nederlandse standpunt ten aanzien van de mededeling gaat de Kamer binnenkort toe.

⁴ Kamerstuk 26 485, nr. 299.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1565272554103&uri=CELEX:52019DC0352>